

Vad är flimmer? Är det farligt? Vilka symptom ger flimmer? Hur vanligt är det?

Förmaksflimmer (FF) är en helt oordnad eller kaotisk elektrisk aktivering av förmaken. Istället för att pumpa regelbundet och hjälpa till att fylla kamrarna med blod före deras sammandragning står förmaken därför och darrar/vibrerar. På vardera höger och vänster förmak finns en oregelbunden utbuktning eller ficka (s.k. förmaksöron) där blodet kan levrans vid FF. Sådana blodlevar (koagel) kan sedan lossna, följa med blodströmmen och i sämsta fall täppa till hjärnans blodkärl och åstadkomma en stroke (proppstroke).

Förutom risken för stroke medför FF en helt oregelbunden vilopuls som oftast är lite hastigare än vid normal s.k. sinusrytm. Vid ansträngning ökar pulsen dessutom ofta snabbare – ”slår i taket tidigare” - än vid sinusrytm. Förmak och kammare samarbetar inte i pumparbetet och man tappar i genomsnitt c:a 20% av den normala maximala pumpförmågan i hjärtat. FF:t kan också aktivera frisättning av ett hormon som påverkar njurarna och gör att man blir extra kissnödig vid en FF-attack.

FF är farligt för att det kan leda till stroke och även trötta ut hjärtmuskeln och leda till s.k. hjärtsvikt. Hos två i övrigt likvärdiga grupper av personer med respektive utan FF är risken i FF-gruppen 4-5 gånger större för stroke (särskilt i högre åldrar) och risken för hjärtsvikt 2-3 gånger större (särskilt vid samtidig hypertoni, diabetes och kranskärlssjukdom). Risken för dessa komplikationer kan minskas med mediciner och därmed risken för förtida död som annars är dubblerad. På så sätt förbättras patientens prognos.

Vid FF kan symptomen variera från inga alls till andfåddhet, bröstsmärta och yrsel eller svimning; i regel gäller att ju snabbare puls desto svårare symptom. Vanligast är hjärtklappning eller obehagskänsla i bröstet i vila samt nedsatt kondition vid ansträngning; c:a en tredjedel av patienterna som får diagnosen FF har dock inga symptom. Hos dem upptäcks FF:t t.ex. vid rutinkontroll av blodtrycket eller vid andra besök hos läkare/vårdcentral Förutom att minska risken för ovan beskrivna komplikationer inriktas behandlingen vid FF mot att lindra och om möjligt ta bort symptomen. Det är mycket svårt att bota FF.

FF är den vanligaste behandlingskrävande hjärtrytmrubbningen. Det är ovanligt före 40 årsåldern men allt vanligare därefter och i 80 – 85 årsåldern har mellan 20 och 25% av alla människor FF. I alla åldergrupper är FF vanligare hos män än hos kvinnor, men eftersom kvinnor i genomsnitt lever längre dominerar i högre åldrar kvinnor med FF. Drygt 3 % av den vuxna befolkningen eller minst 300 000 människor i Sverige har FF – det är en folksjukdom.